

Agustín Barrios Mangoré

MANGORÉ

I

"Tupá, opperste geest en beschermer van mijn ras, vond me op een dag in een bloeiend bos en zei: "Neem deze mysterieuze doos en ontdek haar geheimen." En liet het in mijn handen, erin opsluitend alle zangvogels van het bos en de gelaten ziel van het plantenrijk. Ik nam het, Tupa's bevel gehoorzaamend, en hield het dicht bij mijn hart; haar vele manen omhelzend aan de rand van een fontein. En op een avond, gaf Jasy, geportretteerd in het vloeibare kristal, het verdriet van mijn Indiaanse ziel voelend, me zes zilveren stralen om met hen hun geheimzinnige geheimen te ontdekken, en het wonder geschiedde: vanaf de bodem van de mysterieuze doos ontsprong de prachtige symfonie van alle maagdelijke stemmen van de natuur in Amerika." Mangoreré

II

Op een plek in Amerika die ze Paraguay noemen leefde allang een heer met een muzikale ziel, een brandende passie voor de gitaar en een missie. Hij groeide op tussen liederen, dansen en toegewijde lezingen en - net als de gitaar, dat pelgrimsinstrument - negeerde hij nooit de oproep van zijn lot, als een troubadour van weleer begonnen hij en zijn muziek onstuitbaar de wegen van Amerika te bewandelen.

Maar hij zong geen liedjes zoals die middeleeuwse troubadours, hij genoot van die van anderen en sloeg ze op in zijn mysterieuze doos. In zijn *mysterieuze doos* hield hij de zapateado's bij die hij genoten had, de choro's, de chamamé's. Hij sloeg er walsen in op, cueca's, tango's, milonga's en alle dansen van Latijns-Amerika. Achteraf, alleen, in het licht van de maan, zou hij ze met zijn kunst geduldig transformeren tot delicate muzikale stukken, korte geluidsverhalen vertellend over het

bos, de Andes 's nachts, de Caribische bries, de *maagdelijke stemmen van de natuur in Amerika*. En daarna zette hij ze om in bekoorlijke concerten die hij liet horen op zijn wonderbaarlijke gitaar.

Zijn missie: schoonheid in alle hoeken te brengen. Geluiden op de wind verspreiden als stuifmeel. Spelen in de grote theaters en eenvoudige ruimtes. Spelen voor de onderwezenen zowel als de niet-onderwezenen. Zonder stoppen. Spelen, spelen. Spelen als Augustín of Nitsuga. Spelen. Barrios zijn, Mangoré zijn op een klein eiland in het Caribisch gebied en in Madrid, Havana en Parijs. Met strik rond de nek of veren op het hoofd. Muziek blijven creëren om de wereld te verlichten.

Honderd, tweehonderd, driehonderd stukken om de gitaar te laten weerklinken en geweldig zijn, gerespecteerd en genoten, zijn loop naar de moderniteit volgend. Concert gitaar, *mysterieuze doos met zes zilveren stralen*. Niet stoppen. Spelen in een smoking of als Guarani Cacique. Spelen. Betoveren. Eigen en Europese klassieke werken. Componeren, levend die romantische waanzin in de twintigste eeuw om een veelheid aan bewonderaars achter te laten, volgelingen, aanbidders: een legende.

Het is dan ook goed te weten dat bovengenoemd Guarani heerschap wanneer hij niet met zijn gitaar liep (het mindere deel van het jaar), hij zich overgaf aan boeken over filosofie, over theosofie en alle interessante letteren die hem vonden, en dit deed met zo'n enthousiasme en geestdrift, dat hij zelf begon te schrijven en talloze gedichten en korte, goed samengestelde teksten schreef, vol schoonheid, vol poëzie. Schoonheid gegoten in het Castiliaans en ook in het Guarani, zijn geliefde taal. Veel is verloren gegaan, weinig gebleven.

Zijn muziek is op dezelfde wijze verspreid geraakt. Slechts een paar werden gepubliceerd, omdat zijn vrijheid dusdanig was dat hij componeerde en zijn originelen weggaf in ruil voor ontvangen attenties of om persoonlijkheden te eren, zonder kopieën te maken. Vandaag de dag nog zijn veel van deze stukken, deze juweeltjes, in handen van afstammelingen van vrienden en kennissen, een schat verspreid naar de vier windstreken van Latijns-Amerika. Veel is samengesteld en gepubliceerd, als ook is gedaan met artikelen, foto's, geschriften, concertprogramma's, correspondentie en verslagen, dankzij - eerst en vooral - de toewijding van zijn twaalf discipelen in El Salvador, waar hij in zijn laatste jaren woonde, de geheimen van zijn magische doos uitdragend.

Ons heerschap was al bijna zestig toen het lot het snelle draaien van zijn vaan stopzette, en sinds toen verlicht zijn Kunst ons Amerika en omzwerft de aarde als een fantastische komeet.

III

DE BOHÉMIEN

Agustín Barrios Mangoré

Hoe snel is mijn ronde! Ik ben de vaan
Die zich met de impulsen van het lot verplaatst
Dansen gaat in de gekke wervelwind
Naar de vier windstreken van de planeet.

Ik houd in mij het plasma van een rusteloos leven
En in mijn onzekere zwerven, pelgrim,
Verlicht de Kunst mijn weg
Als een fantastische komeet.

Ik ben een broeder in heerlijkheid en pijn
Van die middeleeuwse troubadours
Die leden aan romantische waanzin.

Net als zij, zal ook ik, wanneer ik dood ben,
In God weet wat voor verre haven
Mijn ruwe graf ontmoeten!